

Izhaja vsak dan

Izjava vsak dan
Izjava vsak dan
Izjava vsak danIzjava vsak dan
Izjava vsak dan
Izjava vsak danIzjava vsak dan
Izjava vsak dan
Izjava vsak dan

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
Na naročbe brez doposlane naročnine se prava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane
pisma se ne sprejemajo in rokoplisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12
Poštno-hraunilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Iz Port Arturja.

BEROLIN 9. Iz Port Arturja so brzobjavili: Pri zadnjem napadu na Port Artur so rabili Japonci lidit-granate iz katerih so se razvijali ob razstreljanju rumeno-rjavi oblaki strupenih plinov. Šest mornarjev »Palade« je vsled tega umrlo. Posadka parnikov je obstojala največ iz mladih kadetov, ki so se dobrovoljno ponudili za to službo. Port Artur je baje od kopne strani zaprt tako tudi deloma vhod v luko.

Zgube Japoncev pri zadnjem napadu na Port Artur.

LONDON 9. »Times« so prejele včeraj iz Tokija poročilo: Skupno število tonelat, ki ga je imelo 8 ladij, pogrezenih pred port-artursko luko, je znašalo 17.313. Ladije so bile stare 18 do 25 let. Vsa posadka je štela 159 mož, od katerih se je zdravih povrnilo 36 mož; 18 jih je bilo ranjenih in 15 ubitih, 90 se jih pa pogreša.

Ruske zgube v boju na reki Jalu

PETROGRAD 9. Glasom poročila vrhovnega poveljnika Kuropatkina znašajo vse ruske zgube v bojih na reki Jalu od 30. aprila in 1. maja: mrtvih je bilo 26 častnikov, med temi general Kaštalski, in 564 vojakov; ranjenih pa 38 častnikov, 1 vojaški svečenik, 1 kapelnik in 1181 vojakov. Šest častnikov in 679 vojakov je zaostalo na bojišču, za njih usodo se ne zna. Po informacijah Kuropatkinih se ni nihče vdal. 11. in 12. polk, ki imata največ zhub, sta se zopet zbrala ter prišla v popolnem redu v Fenghvangčeng.

Popravek.

DUNAJ 9. Današnja jutranja brzobjavka iz Petrograda o zubah ruske vojske na reki Jalu se ima v toliko popraviti, da ni bil general Kaštalski ubit, ampak samo na glavi ranjen.

Boji pri Fenghvangčengu.

LONDON 9. Glasom došlih poročil so razvili Japonci v petek po kratkem boju Fenghvangčeng. Rusi se niso mogli vstavljati japonski premoči ter so se umaknili v Tsiauku.

Aleksjev v Mukden.

PETROGRAD 9. Namestnik Aleksjev je brzobjavno sporočil, da je došel v Mukden, kamor je prenešana tudi vojna blagajna.

Nakup transportnih ladij za Japonsko.

LONDON 9. Japonska vlada je nakupila tukaj pet transportnih parnikov; ti parniki odplujejo okolo Afrike v Vzhodno Azijo.

Nesreča v Tokiju.

TOKIO 9. Sinoči so bile prirejene tukaj v proslavo japonskih zmag velike ovačije. Tem povodom je bilo usmrtenih 21 oseb, 40 pa ranjenih. Med mrtvimi so največ dečki, ki so bili v gaječih strti.

Rusko posojilo.

LONDON 9. Reuterjev biro poroča iz Petrograda: V današnji seji gospodarskega odseka državnega sveta je bil podpisan zapisnik glede novega 5% posojila v znesku 300 milijonov rubljev. Sklep odobri še danes car Nikolaj. Posojilo se izda na Francoskem.

Preklicana vest.

PETROGRAD 9. Ruska brzobjavna agencija je proglasila poročilo nekega londonskega lista, češ, da je bil na zahtevo generala Kuropatkina in admiralja Skrydlova odpoklican namestnik Aleksjev ter na njegovo mesto imenovan veliki knez Nikolaj Nikolajevič, za popolnoma neosnovano.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 9. Po volitvi zapisničarjev in kvestorja je bilo žrebanje sekcij. Nato so bile preditane došle vloge. Med temi je bil dopis ministerskega predsednika z kr. lastnoročnim pismom glede sklicanja delegacij za 14. t. m.

Posl. Ugrom je protestiral proti dejstvu da je bilo kr. lastnoročno pismo že v soboto razglašeno v magnatski zbornici, ker se hoče na ta način prenesti inicijativo na to poslednjo. Min. preds. grof Tisza je izjavil, da se je to zgodilo radi tega, ker se je magnatska zbornica že v soboto konstituirala, za to je bilo tudi že omenjenega dne razglašeno kr. lastnoročno pismo. A poslanska zbornica se je konstituirala še le danes. S tem se nikakor ne krši poslanski zbornici pravica glede inicijative. (Pohvala na desni). Zbornica je sklepala izvoliti jutri razne odseke, v sredo pa izvršiti volitev v delegacijo. Ministerski predsednik grof Tisza je priobčil, da prdložil jutri po izvršenih volitvah v odseke finančni minister proračun katerega bo pojašnjeval. To je vzela zbornica na znanje. Ob 1. in pol uri pop. je bila seja zaključena.

Brzobjavne vesti.

Prememba ustave.

MEKSIKO 9. (Reuterjev biro.) V soboto je bila slovesno proglašena sprememba ustave, s katero je ustanovljeno mesto podpredsednika republike, katerega bo volil narod. Kandidat za podpredsedništvo je minister zunanjih stvari Mariscal. — V petek popoldne je umrl guverner države Meksiko, general Villada.

Ožje volitve.

PARIZ 9. Na včerajšnjih ožjih volitvah za tukajšnji municipalni svet je bilo izvoljenih 16 vladnih in 10 protivladnih kandidatov. Novoizvoljeni municipalni svet bo imel 43 vladnih in 37 protivladnih članov.

Potovanje kralja Alfonza.

SEVILA 9. Kralj Alfonz je došel semkaj včeraj popoldne ter je bil od ogromne množice naroda viharno pozdravljen. Včeraj in predvčerajšnjem je bilo tukaj aretovanih 57 sumljivih oseb, med temi voditelji anarhistov v Xeresu, Cadixu in Sevili.

Novi investicijski kredit.

DUNAJ 9. Vlada hoče baje še pred koncem zasedanja državne zbornice predložiti zakonsko predlogo pokritja investicijskih gradenj, ki imajo biti dovršene leta 1908. Skupna svota novega kredita znaša 159.574.000 kron. Od te svote je 60.622.000 naknadnega kredita za gorske železnice; 86.454.000 za gradnje od leta 1906 do 1908; 11.800.000 za pomožitev vozov in strojev na državnih železnicah, ostanek za dovršitev železnice Spljet-Arčan. Vse kredit se ima pokriti z izdajanjem rentnih obligacij.

Gora se je udrla.

DUNAJ 9. N. Fr. Presse ima poročilo iz Bolcana, da se je v kadorski dolini vdrl velik del gore. Pogrezajoča se masa je porušila 7 kmetskih koč, pri čemur so bile ubite 3 osebe. Prebivalci iz vasi Brasso so se morali izseliti, ker se je bati še nadaljnih usedov.

Sklicanje delegacij.

BUDIMPEŠTA 9. Uradni list je priobčil najvišje ročno pismo na ministra zunanjih stvari grofa Galuchovskega ter oba ministerska predsednika pl. Körberja in grofa Tiszo, s katerim ste sklicani delegaciji v Budimpešto za 14. maja.

Vinski semenj.

DUNAJ 9. Od 10. do 12. t. m. se vrši v mestni hiši pod protektoratom ministra za poljedelstvo barona Giovanellija, prvi niževavstrijski vinski semenj, čegar namen je pospeševati spečavanje pristnih niževavstrijskih vin.

Armensko gibanje.

CARIGRAD 9. Iz Bitlisa došla brzobjavka poroča, da so se pri Gebighizanu v saunskem okraju spopadli armenski ustaši in turški vojaki, pri čemur je bilo 7 vojakov ubitih 13 pa ranjenih. Armenci so večim delom zbežali. Kakor poročajo ujetniki, so bile zgube na strani Armencev znatne.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 9. Zakonski načrt glede sprememb v državnih financijah je bil sprejet v tretjem čitanju, potem ko je tajnik državnega zaklada izjavil, da so zveze države pripravne odobriti sklepe državnega zbora, v kolikor soglašajo ti z drugim čitanjem. Po sledečem 3. čitanju proračuna je izvajal posl. Bebel, da napravlja cesarjev govor v Karlsruhe utis, kakor da vlada tudi v odločilnih krogih osvedočenje, zlasti v ožigled na navdušen sprejem predsednika Loubeta v Italiji, da je Nemčija osamljena nasproti drugim državam. Brzobjavka, katero je odposlal cesar Viljem v Petrograd povodom pogube »Petropavlovska« (Žalost Rusije je žalost Nemčije) nikakor ne odgovarja nazorom nemškega naroda, čegar simpatije so mnogo več na strani Japoncev. Govornik je svaril pred umešavanjem v rusko-japonsko vojno ter želi strogo nevtralnost.

Potem, ko je Bebel še govoril o položaju v južno zapadni Afriki, je povzel besedo državni kancelar Bülow ter je izjavil glede brzobjavke cesarja Viljama sledeče: Jaz sem osvedočen, da se pridružuje temu sočalju ne samo večina zbornice nego tudi večina države (pohvala na desni) in tem povodom moram obžalovati strupeno in zbadljivo pisavo večega dela našega novinstva zlasti humorističnih listov o nesreči, ki je zadel nam sosedni in prijateljski narod. To je proti človeškemu dostojanstvu in političnemu taktu. (Prav dobro! na levi in desni). Ako pa vidi posl. Bebel že na sočutstvu cesarjevem povodom pogube »Petropavlovska« nekaj prestopek nevtralnosti, katere se moramo držati glede vojne na Vzhodu, kako zamore pa tako napadati našega ruskega sosedu? To se ne vjema z natančno nevtralnostjo, katere se moramo držati v vzhodno azijski vojni na obe strani, to je celó kršenje iste nevtralnosti, za katero ne morem kakor odgovorni minister odgovarjati.

Imenovanje škofov v Avstriji.

Čehi, ki tvorijo veliko večino prebivalstva v škofiji brnski niso zadovoljni z imenovanjem mladega nemškega grofa dr. Pavla Huyna škofom brnskim. Tudi češka duhovščina ga je pričela že javno napadati, še preden je nastopil svojo službo. List »Moravska Orlice« je prinesel članek, v katerem piše, da je imenovanje dr. Huyna naravnost udrar v lice pravici.

Pred par dnevi so prinesle »Lidove Noviny« iz duhovskih krogov dopis, v katerem se glasi, da hoče duhovščina brnske škofije še počakati, da vidi, kakšno stališče da zavzame novi škof dr. Huyn! Toda že danes izjavlja javno — in to naj si grof Huyn zapomni — da se zamore tudi v Brnu ponoviti Kohnova katastrofa. V rečenem dopisu se nadalje glasi, da naj se grof Huyn ne imenuje »brnskim škofom po božji milosti«, ampak naj postavi v svoj naslov besede, ki so bile glede njegove osebe izrečene na dunajskem cesarskem dvoru: Otroci rodbin Skrbensky in Huyn morajo biti preskrbljeni! Niso to posebno prijetni glasovi iz naroda in duhovščine v pozdrav novemu škofu brnskemu. Zopet je imenovaa višim pastirjem mlad nezkušen svečenik, ki niti nima tistih svojstev, ki jih zahteva kanonično pravo, in ki menda ne more kazati na nobene druge zasluge svoje mladega življenja, nego da nosi — grofovske grb. Kskor da se hoče s škofijskim

stolicami preskrbljati mlade plemenitaje, kakor je bilo v navadi v časih absolutizma. Ta tendencija je markantno izražena osebo in mrzličavi naglici, s katero se je izvršilo imenovanje grofa Huyna. Skoro popred, nego je bilo oficijelno razglašeno imenovanje dosedanjega škofa brnskega dr. Bauerja nadškofom v Olomucu, je bil že grof Huyn imenovan njegovim naslednikom v Brnu. Kako drugače se je postopalo po smrti pok. kardinala in nadškofa zagrebskega Mihajlovića! Imenovanje se je zavlačevalo skoro štiri leta, dasi je škofija zagrebska ogromna, ker šteje nad jeden milijon duš. Zakaj tako zavlačevanje v Zagrebu, a taka naglica v Brnu? V Zagrebu ni imel nade noben nehrvatski aristokrat! Taka brezobzirna imenovanja morajo ogrevati čustva narodu in svečenstvu! Če zasedajo škofovske stolice možje, ki niso nikdar živeli v dotiki z narodom, ki ne poznajo njega običajev, čustvovanja in potreb, potem so pač neizogibni konflikti med narodom in svečenstvom na eni in višimi cerkvenimi oblastmi na drugi strani. V naši tržaški škofiji na prvi bilo morda še razdobja, v katerem bi bilo tako malo kontakta med osebo vladike in narodom. V tem pogledu je bilo zelo poučno ravnokar absolvirano potovanje tržaškega vladike po Liburniji. Hladno, ledeno-hladno je bilo. Toplote je bilo le pri onih Italijanih, ki ne marajo za cerkev, in pa v predelih tržaškega židovskega novinstva. To so posledice dejstva, da ima avstrijski vladni zistem — torej političen ozir — odločilno besedo na teh imenovanjih. To je dejstvo, tako težko in usodno, da mora že enkrat utihniti zahteva, da naj tlačeni in proganjani slovanski narodi, ki so siljeni biti ljut boj za revindikacijo svojih pravic, poverjajo svojo narodno in politično usodo dostojanstvenikom, imenovanih od zistema, ki je v skrajnih konsekvencah sovražen tem narodom!

Toži se mnogo, da vera peša. Morda je res tako. Ali če je, je tem večja dolžnost poklicanim faktorjem, da nehajo enkrat odtezati se spoznanju, da zlo bo obstajalo dalje in se bo večalo, dokler se ne bodo imenovanja cerkvenih dostojanstvenikov vršila v soglasju s čustvovanjem in potrebami narodov.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 9. maja 1904.

»Neue Freie Presse« je japonofika najčisteje voda, ki pa bi vendarle hotela varovati neki videz objektivnosti. To pa brzokono z ozirom na precejšnje število naročnikov, ki jih ima na Ruskem, in pa na druge velike interese svojih klijentov. Ko gre za take interese je tudi najhujši Zid pripravljen, da za hip potajuje svoje rusofobstvo. »Neue Freie Presse« torej je — morda tudi nehote in le tako v naglici — dala s par besedami najboljši odgovor onim, ki sedanje izkrcavanje japonskih čet na polotoku Liaotung razkričavajo kakor same japonske »zmage«. »Neue Freie Presse« torej je rekla ozirom na omenjena izkrcavanja: »Kakor je bilo pričakovati, se Rusi niso upirali. Zdi se torej, da se tu to čeneje izvajajo instrukcije generala Kuropatkina, nego so se ob Jalu«. — S tem je torej skenturiral celo ta japonofilski list, da se Rusi umikajo proti severu, ker je tako določeno v ruskem načrtu! Iz tega pa izhaja, da Japonci nimajo nikake pravice govoriti o kakih »zmagah«.

Ruski načrti so vzeli torej v račune izkrcavanje Japoncev na polotoku Liaotung, a dosledno temu so vzeli v račune obleganje Port-Arturja. Zato tudi ni dvomiti, da jepoveljstvo ruske vojske ukrenilo vse potrebno za ta slučaj. Za položanje trdnjave — port-arturske je velike važnosti oficijelno zatrdilo, da ni nič res, da bi bil izhod iz luke port-arturske zaprt. To dejstvo je važno v zvezi z drugim dejstvom, da so poškodovane oklop-njače ruskega portarturskega brodovja po-

pravljene in da je torej to brodevje številno zopet v prejšnji moči z dejstvom, da je vladivostsko brodevje intaktno. Zato je možno, da tudi na morju navstanejo nenadejano dogodki, radi katerih to moralo poveljstvo japonske vojske spreminjati dispozicije, obsežane v sedanjih njega načrtih. Ves krik japonofilov o zaprtih pristaniščih in o japonskih zmagan nad »bežočim« ruskimi oddelki je staviti — to naj si zapomnijo čitatelji — ali na račun borznih ali pa drugih političnih spekulacij.

To mnenje zastopajo tudi vojaški veščaki v »Reichswehr« in »Politik«.

V »Reichswehr« primerja avtor veleznimivega članka sedanji položaj Port Arturja z onim v letu 1894 povodom japonsko-kitajske vojne. Kitajska posadka leta 1894. je znašala 3000 moč, sedanja šteje šestkrat toliko: 18.000 moč. Pred začetkom sedanje vojne je bila trdnjava oborožena s 400 topovi, a po začetku vojne bilo je dovedeno v trdnjavo vse polno težke artilerije. Posebno važen moment pa je, da v letu 1894. niso bili Japonci navezani na nikak termin, do kdaj morajo zavzeti Port Artur. Sedaj pa so vezani na določen termin. Morajo ga zavzeti vsaj do začetka junija. Kajti v tem času začenja silo deževje, ki traja do konca julija. V tej dobi je nemožna vsaka izdatna operacija. Do konca julija pa bo že v japonskih vodah baltička flota, ki bo štela 48 ladij, med temi 6 bojnih oklopnjač največja kategorije. Čim se to zgodi, ne bo več govora o japonskem nadvladju na morju, a s tem bo temeljito spremenjen tudi položaj vojne na kopnem.

V »Politiki« pa priobčuje neki štabni oficir članek pod naslovom »Tri mesece vojne«. Iz naslova že je razvidno, da podaja avtor pregled dosedanjih dogodkov in označenje vojevanja Japoncev. Mi hočemo podati daljši ekscerpt iz tega veleznimivega članka. Za danes konstatujemo le, da je sodba o dosedanjem postopanju vodstva japonske vojne skrajno neugodna, a perspektiva na bodoče in zaključne dogodke v teh krvavih dogodkih je povsem ugodna za Rusijo. Vodilna misel izvajanjem je, da so Japonci se svojim omahljivim in nedoločnim nastopanjem napravili tri mesece dragocenega časa, in da to, kar je zamujenega se ne da več popraviti. Rusi so najizdatneje pomnožili svoje čete v Mandžuriji in koncentrirali ruske sile pri Lisojanu odgovarja najbolje vojnim odročajem, Rusi so imeli časa, da so tako pomnožili svojo vojsko in tako utrdili svoja oporišča, da ni misliti več na končni vspeh Japoncev!

To so vodilne misli, a daljši ekscerpt — kakor rečeno — prinesemo jutri. Tako govore ljudje, ki niso ne Japonci, ne Rusi, ampak veščaki, vojski. To naj bi enkrat pomirilo naše malodušneže, ki ob vsaki neugodni vesti padajo vznok. Mi jim ponavljamo tudi to, da se še utegne zgoditi tekem vojne, da bomo čuli o kakem takim vspehu Japoncev, kakoršnega so dosegli ob reki Jalu. In tudi če ne izključujemo možnosti, da Japonci vzamejo Port Artur, ne bo to nič spremenjalo na dejstvu, da bodo imeli Rusi v Mandžuriji o odločilnih dogodkih zbrano toliko silo, da je končni vspeh Japoncev izključen.

O parlamentarni krizi v Avstriji

V sredo torej pojde naš parlament zopet na počitnice, ki bodo dolgo trajale. Tako zstrjajo novine, ki so v zvezah z vladnimi krogi. V septembru in oktobru bodo zborovali — tako javljajo isti viri — deželni zbori. Po takem mine vsaj pol leta, predno se zopet saide državni zbor. Koerberjeve grožnje z razpuščenjem državnega zbora so potihnele. Kdaj uvidi mož, da se s samimi lepimi govori in gromečimi grožnjami ne rešujejo veliki problemi?! Ko bi ne bila tako silno žalostna, stvar ne bi bila brez humorja: po grožnji z razpuščenjem nam obetajo sedaj Koerberjeva glasila, da se vendar ta parlament saide čez dolgega pol leta! Pa ne da bi se vlada bolj bala novih volitev, nego pa oni, katerim se je grozilo z razpuščenjem?! — Povodom odloženja državnega zbora izdajo nemške stranke neko kundebungo, v kateri bodo (to se umeje) zavračali vso krivdo na Čeha, ker ni prišlo do sporazumljenja. Dalje ni možno tirati političnega hinavstva! Nemci so bili pripravljeni za pomirjenje pod pogojem, da Čehi brezpogojno kapitulirajo. Ker pa Čehi nočejo

brezpogojno kapitulirati, so oni krivi, da ni prišlo do sporazumljenja. Približno take pojme o »sporazumljenju« imajo tudi gospodovalca gospoda v Trstu.

Italijani, Nemci, Slovani.

Spiljetsko »Jedinstvo« tako le označuje politiko avstrijskih Italijanov, in izlasti njihovo omahovanje med alijanco z Nemci in pomirjenjem se Slovani:

»Piccolo« spremlja vse to sibilinski, nejasno, pak se ne izjavlja ne za Nemce ne za Slovane, ali iz vsega je vendar umeti, da so Italijani prej pripravljani, da stopijo v parlamentarne kompromise z Nemci, nego z nami. Da, to je navadna igra. Srcem in dušo bi nudili roko Nemcem proti nam. Z nami le plašijo Nemce, da bi čim več dobili od njih. In tako se sklepajo konci italijansko-germanske lege proti Slovanom v državi. In to po vsem, kar se je zgodilo v zadnjih časih, po vsem gromu tudi z njihove strani proti germanski propagandi, po obisku Loubeta v Italiji, kar se označa kakor krščenje zveze latinskih plemen glede Sredozemnega morja. A Jadransko? Do večeraj smo se nadejali, da bomo tudi adrijske obale mi in Italijani čuvali pred valovi germanskimi, ali vse se nam zdi, da dočakamo Italijane in Germane v objemu — proti nam! S tem zadobimo prepričanje da so Italijani dobri muzikanti, glumci, kar hočete, ali zelo slabi, ali — nikaki politiki!

»Klerikalno« gibanje na Hrvatskem in rodoljubni svečeniki.

Proti novemu »klerikalnemu« gibanju na Hrvatskem oglašil se je v zaderskem »Narodnem listu« tudi ugleden svečenik iz Dalmacije, znan daleč kakor uzor-dušebrižnik in iskren prijatelj naroda, Fran Ivančević. V svojem članku »Novi pojavi na vidiku« obsoja Ivančević to novo gibanje kakor škodljivo veri in narodu. To gibanje — piše Ivančević — bo imelo takoj v začetku ne malo število gorečih pristašev, ki se načelno strinjajo s to novo idejo, ne da bi pa premislili, kake posledice zamore isto izzvati. Na drugi strani bodo tudi ne malo število takih, ki se bodo kazali odločnimi nasprotniki temu. Nekateri — a teh je, mislim, malo — iz mržnje, nepoznavanja in neobčutljivosti do verskih načel katoliške cerkve; mnogi edino iz nasprotstva in domnevanja, da je v novi stranki tuje delo, od katerega pride slab sad narodu in veri. Največe število izmed svečnikov in posvetnjakov bo onih, ki bodo stali brez mržnje in apatije, a s polnim sreem ljubezni za vero in domovino, neodločni in zaničljivi pred tem novim pojavom, vpraševaje sami sebe: je-li bilo potrebno za vero in narod, da se snuje nova katoliška stranka, da se itak že mali in raztrgani narod razdvaja v dva nova tabora? In bo-li to koristilo cerkvi in Hrvatski? Naj se mi ne zamari, jaz hočem samega sebe prvega postaviti na to tretje mesto. Ne samo za kratek prehodni čas; ampak dlje časa sem motril naše do maše razmere ter došel sem do tega zaključka; imel sem priliko tudi govoriti z raznimi zreliimi močmi, toliko svečeniki kolikor lajki, in sem tako iz njihove duše kakor tudi iz svoje slišal le jeden glas, ki je govoril: ne cepimo se! Ne slabimo cerkve in naroda! — Branimo vero, in delajmo silčno!

Tako je torej glas uglednega svečenika razmere, kateri glas se vredno vsprejaja pogumnim izjavam vrednega in značajnega bivšega urednika katoliškega lista v Zagrebu. Tolažilno je, ko vidimo, da se nismo varali, ko smo stavili svoje najbolje nade v rodoljubni del hrvatskega svečeništva. Pogumno so stopili na branik interesa naroda pred grozečo nevarnostjo. In potreben vrlo potreben je tak glas svečnikov v teh kritičnih časih. Mnogokateri tudi v nas Slovincih pride morda sedaj do spoznanja, kako nevarno bi bilo, ako bi ti rodoljubni svečeniki storili sedaj, kar se čisto pavšalno zahteva od vsega svečeništva brez razlike: ako bi se zaprl v cerkve!!

Novi knezoškof briksenski.

Glasom najnovejših vesti utegne bit imenovan knezoškofom v Briksenu profesor bogoslovja dr. Altenweiser, ki baje ugaja konservativcem in krščanskim socijalistom.

Romuald Grigorovič Przevalskij.

V Harkovu na Ruskem preminol je pred kratkim v cvetu svojih let poljski pisatelj R. G. Przevalskij. Bil je navdušen ozaobjevalec vseslovanskega bratoljubja. Zaslouel je širom Slovanstva, ko je vsklikol svoji rojakom Poljakom: »Preč s preživeliimi gesli!« Trajno je opozarjal v raznih listih na trpeče množice slovanske od Gdanskega do Soluna in od Trata do Azije. Svoje misli je izvrševal tudi v dejanjih. Ko je namreč v minolem letu buknila makedonska ustaja, odlikoval se je v boju pri Bjelici pod generalom Cončevim izlasti priprosti četnik Przevalskij ter je tako s svojo krvjo potrjal čuvsstva Poljaka-Slovana. In smrt, ki mu je prizanesla mej turškimi krogliami, dohitela ga je zavrtno vrnivšega se v domovino. A slovanska misel izgubila je gorečega blagovestnika, ki je razumno razkrival pogubne zmote rusko-poljskega nasprotstva; ki je približeval oba bratska si naroda v imenu mejebojne ljubezni in oduščenja; ki je svojim rojakom priporočal, naj zavržejo »preživela gesla«, oholi nakit šlahočijega veličja; ki je odvrčal njih čči od prošlosti ter kazal, kako ves poljski narod in ne le en sloj, sme in mora pričakovati boljše bodočnosti v slovanski zvezi na dedni zemlji! Te vzvišene misli zagotovljajo Przevalskemu večen spomin v zgodovini slovanskega gibanja!

Dnevne novice.

Častno odlikovanje domačega izdelka Na mednarodni razstavi živil v Parizu pod pokroviteljstvom francoskega ministerstva za obrt in trgovino so bili higijenični izdelki »Kranjske rastlinske destilacije« »Florian« (lastnik g. Edmund Kavčič v Ljubljani): rastlinski liker, rastlinski fernet (grenčice) in rastlinski fluid, odlikovani z zlato kolajno in diplomom. Tega domačega izdelka se že precej izvaja na tuje.

Prvi občni zbor tržaške podružnice »Slovenskega planinskega društva« vršil se je v soboto večer v prostorih »Slovenske čitalnice«. Načelnik pripravljalnega odbora, g. Dr. Ot. Rybač, je naznanil da je c. k. namestništveno predsed. potom osred. odbora v Ljubljani z odlokom z dne 30. marca 1900. ustanovitev tržaške podružnice odobrilo in potrdilo. Po prečitjanju zapisnika ustanovnega shoda poročal je načelnik o dosedanjem delovanju pripravljalnega odbora. Zaznamovala so se že razna pota, kjer se v kratkem postavijo tudi napis. Stopilo se je v dogovor z Gospodarskim svetom v Divači radi »Cesarjevič-Rudolfovej vilenice«, ki naj bi došla v naše področje in oskrb. Gospodarski svet se je takoj odzval in se stvar reši v kratkem. Divaška »Cesarjevič Rudolfova vilenice« je jedna najkrajnjih za Postojnsko in se odlikuje izlasti po krasnih izrazovih kapnikih. Istotako stopilo se je v dogovor radi Lokavske jame. Ker je osrednji odbor tudi vse vprašanje glede koč na Artvižah odstopil tržaški podružnici bo naloga novega odbora, da reši tudi to stvar. Odbor se je obrnil tudi do večne županstev s prošnjo, da bi ista šla kolikor možno na roko podružnici na nje delovanju, na kar se je ista odzvala drage volje. Izdelalo se je že tudi neštevilo načrtov za markacije, katero deo živabno opravlja zaznamovalni odsek. Da je bila ustanovitev podružnice prepotrebna, kaže tudi dejstvo, da se je priglasilo do današnjega občaega zbora že 73 udov.

Ukrenilo se je marsikaj, kar bo pa naloga novega odbora da nadaljuje in izvrši. Na to se je vršila volitev novega odbora. Voljeni so bili: Načelnikom g. dr. Matej Pretner, v odbor pa: Josip Hočevar, Friderik Pretner, Ignacij Šega in Josip Zwatter (zaupnikom). Novi podružnici želimo, da bi se krepko zavezivala ter da bi vsikdar in povsod stala na straži za slovanski značaj naših gorâ in prirodnih divot.

Od kod prihajajo zločinci v Trst. Pišejo nam: V nedeljski številki tukajšnjega lista »Il Sole« je citati pod gornjim naslovom, da je bilo meseca marca t. l. v Trstu aretiranih 19 regnicolov, laških podanikov, in sicer: 3 ker so se povrnili v Trst, da-si so izgnani od tu, 3 radi sleparij, 3 radi tatvine, 2 radi poškodovanja tuje lasti, 1 ker je bil brez sredstev, 2 radi telesne poškodbe, 2 radi nasilstva in grožnje. (Za oslale tri ni naveden zločin ali prestopok) Torej skupno 19. »Tržačanov, Avstrijev in vseh drugih stanovalec našega mesta pa je bilo aretiranih — 12!

Meseca aprila ni bilo v Trstu niti 30 aretacij, vse eno nahajamo med aretiranci 12 laških podanikov!

Omenjeni list pravi, da ta mala statistika dokazuje dovolj, da je on, »Il Sole«, imel prav, ko je trdil, da priseljevanje regnicolov direktno in indirektno pomnožuje število zločinov na tržaškem ozemlju.

To isto smo vedno trdili in dokazovali tudi mi, a to ne iz sovražtva do regnicolov; ampak, ker je stvar resnična in pogubna za mesto.

Poziv trgovcem. Spoštovani trgovci tovariši! Na notico v predčersajšnjem »Piccolu« ni Vas treba opozarjati. Ker zasluži pa »Piccolo« da dobi odgovor, kakoršnega je vreden, vabijo Vas podpisani, da pač ne manjka nihče v sredo popoldne ob 2. uri na voliču ter s tem pokaže, da se zaveda svojega ponosa. Mi ne tiramo nobene politike, temveč zahtevamo, ker moramo plačevati, da se nas spoštuje kakor so druge in ne kakor goste ali celo pritepenca. Da se pa dogovorimo o vsem potrebnem, vabimo Vas za danes, torek popoldne ob 3. in pol uri na pogovor v prostore »Tržaškega podp. društva«, ulici Stadion šte. 19.

Salicatelj.

Modern poštni urad. Iz Draguča (v Istri) nam pišejo: Pri nas v Draguču imamo povsem modern poštni urad. Čujte — zakaj! Ako je prišel človek po svojem opravilu na pošto, le redko dobiva poštni urad odprt. Ker je poštar premnogokrat odsoten od doma, pak se mora v takih slučajih čakati na njegovo »milostivo« ter jo prositi, da izvoli priti v urad. Ni ne vemo, da-li ima soproga poštarjeva (ki menda ni položila izpita) pravice, da opravlja službo v poštnem uradu, izvzemši morda — prodavanje znamk. No, mi ne bi imeli nič tudi proti temu, ako bi ona znala to. Ali čisto se dogaja, da pri priporočenih pismih niti raslova ne zna prepisati. In tudi še to bi potrpeali, ako bi postopala s strankami kakor je nje dolžnost to je: tako, kakor zahteva uljudnost. Ali ko se je ta »milostiva« razljutila, v stanu je, da vam žali in popravlja hrvatske priimke, ako niso pisani tako, kakor bi ona želela. Tako se je dogodilo, da je na dopisnici nekega trgovca, čegar priimek se začinja z Gr., a zvršava na ič, med G in r postavila i, na zvršetku pa k, ter rekla: »Questo nome si deve scriver così!«

Nekdo navzočih je pripomnil, da na poštnem uradu se ne sme hrvatskih imen pretvarjati v italijanska. Sedaj se jej je zadelo, da je šla predaleč — in to še pred pričami — pak je začela brisati ono, kar je bila napisala.

Mnogo stvari nam je še na sreco. Ali premnogo prostora bi vzeli listu, ako bi hoteli pripovedovati vse. Samo še to; slavno c. kr. ravnateljstvo v Trstu prosimo, naj pošlje gospej poštarja v Draguču dekret, da sme opravljati službo svojega soproga. Nam pa podeli Bog potrpljenja, da bomo mogli prenašati to tudi nadalje.

V Opatiji je bilo dne 1. septembra 1903 do všteteja 4. maja 15 845 oseb. Od 28. aprila do všteteja 4. maja je prirastlo 330 oseb. — Dne 4. maja je bilo navzočih 1269 oseb.

Občni zbor. Podpisani vabi na redni občni zbor, ki bo prihodnje nedeljo dne 15. t. m. ob 3. in pol uri popoldne v društvenih prostorih ul. Molin piccolo šte. 1 s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Društvena kronika, poročila tajnik. 3. Poročilo denarščarjevo o računu za leto 1903 in poročilo pregledovalcev računov. 4. Prošnje za izredne podpore. 5. Posamični predlogi. (Taki predlogi se morajo javiti odboru 8 dni pred občnim zborom). 6. Volitev društvenih upraviteljev za leta 1904-1905.

ODBOR

»Delalskega podp. društva« v Trstu.

Odbor pevskega društva »Kolo« v Trstu bo imel nočoj dne 10. t. m. ob navadni uri sejo.

Predsedništvo.

Mlinsko kolo je zgrabilo v umetnem mlinu veleposestaika Karola Gruča v Mačeh deklo Katarino Jankovič. Zavrtno jo je parkrat in jo težko poškodovalo.

Štrajk kovačev v Kroju in Kamni Gorici. »Slovenec« poroča, da je ta štrajk rešen ugodno za delavce. Delodajalci da so ugodili vsem zahtevam delavcev. Plačila so se izdatno izboljšala in odpravilo se je kupovanje živil na knj žice. Doseglo se je popolno sporazumljenje med delodajalci in delavci.

Zahvala. Blagorodni gospod Pogorelec, umirovljeni poštni adjunkt, je, preselivši se iz Trsta, blagovolil darovati tuk. šoli za učiteljsko knjižnico, oziroma za učence 70 knjig razne vsebine, za kar se mu podpisano vodstvo v imenu učiteljstva in šolske mladine tem potom najtopleje zahvaljuje in ga ohrani v hvaležnem spominu.

Vodstvo ljudske šole sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu.

V Trstu, dne 8. maja 1904.

Andrej Širok
nadučitelj - voditelj.

Visoka starost. V Črničah je umrl po kratki bolezni Josip Cigoj v dobi 92 let. Pokojnik ni bil nikdar bolan v svojem življenju. Do zadnjega, do svoje smrtne bolezni je opravljal vsa kmetijska dela.

Na deželnem sodišču so se vršile vsa sledeča kazenske razprave:

Proti 55 letnemu poljedelcu Josipu Alessio, doma iz Kopra radi zločina pretenja se smrtjo. Dne 27. decembra l. l. je namreč Alessio v nekej vasi blizu Kopra napadel Josipa Kermaca, s katerim je bil že dlje časa v jez, ter ga skušal naklestiti. Ker mu je pa Kermac ušel je Alessio zavpil za njim: »Če te vjamem ti odrežem glavo in jo obesim na kol. Sem že presedel v ječi 18 let, pa nič ne maram tudi če jih presedim še družih 20«. (Alessio je res prestal 18 letno ječo, v katero je bil obsojen radi umorstva.) Radi te grožnje in radi prestopka življenju nevarnih dejanj je bil večeraj obsojen na 6 mesecev težke ječe, poostrene z jednim postom na mesec.

Proti 27 letnemu Ivanu Reharju, doma iz Litje, in 26 letnemu Ivanu Milič, doma iz Trsta, radi zločina tatvine. Rehar in Milič sta ukradla, dne 2. aprila t. l., iz zaprtega stanovanja gospe Frančiške vdove Krukar v ulici Media št. 21, srebrno uro in verižico v vrednosti 28 kron. Obsojena sta bila Ivan Rehar na 14, a Ivan Milič na 13 mesecev težke ječe poostrene z jednim postom na mesec.

Zopet karbolna kislina. Sinoči malo pred 7. uro se je zastrupil s karbolno kislino v neki krčmi v ulici sv. Nikolaja 40 letni Ivan Gorjup, vratar hiše št. 12 v ulici della Guardia. Nesrečnež je primešal karbolno kislino vino, katero si je bil dal prinesiti ter potem spraznil kozarec. Krčmar, prišedši na sled blaznemu početju, je šel takoj v bližajo kavarano Tommaso, od koder je telefoničnim potom pozval zdravnika se zdravniške postaje. Ta poslednji je Gorjupu takoj izpral želodec ter ga potom dal nemudoma prenesti v bolnišnico. A v bolnišnici je nesrečnež umrl že ob 8. uri zvečer.

Zapustil je udovo in pet otrok. Glede vzroka, pripoveduje se o nekem družinskem nesporazumljenju.

Zasačeni tatovi. Včeraj popoldne je nadzornik redarstvene stražnice v svobodni luki zasačil tri uzmoviče, ki so v skladišču št. 24. odprli neki zaboj manufakturnega blaga ter vzeli iz istega 12 parov nogovic. Zapezivi nadzornika so jo uzmoviči popihali; vendar se je nadzorniku posrečilo, da je zasačil jednega ter ga odvedel na stražnico, kjer so našli pri njemu 6 parov ukradenih nogovic. Aretovani je 33-letni težak Ivan Fusar, ki stanuje v ulici R'gutti št. 36.

Pozneje je nadzornik s pomočjo redarjev aretoval še ona dva uzmoviča, katarima se je bilo prej posrečilo pobeegniti. Ta dva sta 24-letni Anton Stopar, ki stanuje v ulici Bergamasci in 39-letni Ivan Bettio, doma iz Cadore v Italiji a stanujoč v ulici R'gutti št. 2.

Ukradene nogovice so vredne 18 K.

Poskus detektorstva. 29-letna Marija Brundula iz Rojana št. 271 je bila aretovana predsinčnjim, ker je hotela vreči v neki vodnjak svoje 10-mesečno dete. Do tega blaznega in zločinskega poskusa jo je pripravil prepir, katerega je imela se svojim soprogom. Poročila je namreč vdovca z več otroci dčm ima tudi ona 6 letnega nezakončnega otroka. Ker pa možev zaslužek ni zadosten za veliko družino, imata reveža vedne prepire med seboj. Ko sta se predsinčnji zopet sprla, je ona bliskoma pograbila 10-mesečno dete ter zdirjala proti vodnjaku, hotela vrči otroka v vodnjak. K sreči jej je to zabranil neki mladenič.

Razne vesti.

† Moric Jokaj. Dne 5. maja t. l. je umrl v Budimpešti znameniti madjarski romano-

pisec Moric Jokaj. Rojen je bil dne 19. februarja 1825 v Komornu ter je leta 1846. pridobil odvetniško diplomu, a posvetil se je že zgodaj pisateljstvu, ne da bi bil kedaj izvrševal odvetništvo. Leta 1848 in 1849 se je vdeležil narodnega gibanja in je moral vsled tega pobeegniti iz domovine. Ko se je uvelo na Ogrskem parlamentarno življenje, je bil izvoljen Jokaj državnim poslancem ter je pripadal liberalni stranki. Bil je tudi več časa urednik vladnega lista »Nemzet«. Jokaj je bil zelo plodovit pisatelj.

Spisal je celo vrsto romanov, novel in dram. Vseh njegovih del je okolo 300.

Parlamentarično. V Troyu, v nekem mestu blizu New-Yorka, so bili v neki seji pred nedavno mestni očetje tako nesložni, da so se začeli med sejo pretepati; 35 redarjev je moralo razdružiti razburjene mestne očete. Predsednika je neki redar močno raul s palico.

Karton brani od krogel. Švedska vlada je zaukazala zelo zanimive poskuse s streljanjem v karton v svrhu, da se pokaže, koliko odpora ima karton proti raznim strelom. Taki poskusi so bili izvršeni v Karlskroni na ladijah vojne mornarice. Streljalo se je v navlašč za to pripravljen karton, debel 7 in pol cm., iz revolverja, pušek in malih topov. Ni krogelje iz revolverja, ni iz puške ga niso mogle predreti, prevrtala ga je le kroglja iz topa. — Krogelje iz pušk, ki niso mogle kartona prevrtati, so pač skozi in skozi prebile desko, debelo 12 in pol cm.

Modra razsodba. Biciklist je povozil v neki vasi gos. Nje lastnik je tekel za njim ter zahteval tri krome odškodnine. Biciklist mu je ponudil samo dve. Ker se nista mogla sporazumeti, podala sta se oba k vaškemu županu, ki je, doznavši ves dogodek, rekel: »Torej ti zahtevaš tri krome in mu pustiš gos, in vi hočete dati kmetu 2 kroni in mu pustiti gos. Nobeden vaju dveh noče torej imeti gosi. — Dobro, dajte sem 2 kroni, a ti daj sem gos«. Ko sta kmet in biciklist to storila, je vzel modri sodnik iz žepa eno krono ter jo dal 3 onimi dvema kmetu, a gos je vzel sam, misleči si, da bo tako prav vsem trem.

V katerih deželah je najmanj beračev? Švedska, Norveška in Švicarska so dežele, kjer si ljudje toliko prislužijo in prihranijo, da na stara leta, oziroma v slučajju bolezni, niso na breme svojim občinam; zato je pa tam najti le malo beračev. V Islandiji je prebivalstvo jako usmiljenega arca, zato pa vsprejemajo bogateji stare in siromašne ljudi pod svojo streho. Tudi se občine zavzemajo za siromake ter odreja, da premožnejši skrbe iz lasti za srote. Zanimarjenje takih siromakov in srot bilo bi nekaj nazaslišanega ter bi izizvalo občo nevoljo v občini. Tudi na Japonskem je malo beračev, k večemu prihaja eden na 5000 prebivaleev. V prestolnici Tokio je 1 milijon in pol prebivaleev, pa samo 200 do 300 pravih beračev.

Petindvajsetletnica bolgarskih pošt. — Dne 25. aprila t. l. je minolo 25 let, odkar je ruska vojska pošta v Bolgariji izročila upravo pošt in brzojavov novoustanovljeni bolgarski kneževini. To petindvajsetletnico so Bolgari v Sredca te dni slovesno obhajali. Sam knez je otvoril novo poslopje poštnega ravnateljstva z govorom, v katerem je povdarjal nagli procvit tega mogočnega pospeševalca kulturnega razvoja. Ravnatelj pošte in brzojava Stojanović je podal v svojem govoru med drugim te-le zanimive podatke o svojem področju: V bolgarski kneževini je 183 poštah in brzojavnih uradov, 24 ambulane, 1758 poštah agencij za oddajo pisem. Uradnikov in drugih uslužbencev je 3495; med temi 1758 poštah agentov, katere plačujejo občine. Na 67 železniških postajah se opravlja navadna poštna in brzojavna služba. Brzojavna mreža obsega 5261 kilometrov z 11021 kilometrov žične dolgoti. Telefonska zveza obsega pa 145 kilometrov, ter ima 4 centralne telefonske postaje in 566 telefonskih aparatov. — Pošta je odposlala v minolem letu 29.241.043 pošiljatev. Denarni promet potom pošte je znašal 273.241.748 frankov. Prihodkov so imeli poštni in brzojavni uradi 3.373.553, stroškov pa 3.160.600 frankov, torej je bilo 213.557 frankov prebitka. Poština hranilna razpolaga z glavnico 14 milijonov frankov, ki pripadajo 108.650 vlagateljem.

Doslednost. Leta 1814. se je odpovedal cesar Napoleon I. francoskemu prestolu. Evropske velesile so mu odkazale za bivanje mali otok Elba v tirenskem morju. Med tem se je pa zbral na Dunaju kongres vladarjev, ki je

imel odločiti bodočo osodo evropskih narodov. Diplomate se pa niso mogli zjediniti. O tej neslogi je izvedel Napoleon na otoku Elbi; in nadejaje se, da pride mej posamičnimi državami do vojne, je hotel zopet poskušati svojo srečo. Skrivaj se je odpeljal s 1000 vojaki z Elbe ter se izkrcal pri mestu Frejus na južnem Francoskem, odkoder je izdal proglas na Francoski narod. Od dne do dne je naraščalo število njegovih privrženecv in v kratkem času je bil zopet v Parizu, — v drugič Francoski cesar. V Parizu, kamor so po njegovi odpovedi prišli na vlado zopet Borbonei je zaradi Napoleonovega bega z Elbe nevstala velika zmešnjava. Na zadnje je sam kralj Ludvik VIII. bežal iz Pariza.

Zaščitno je, kako je Francoski uradni list v Parizu »Moniteur officiel« menjal svojo pisavo ter poročal o dotičnih dogodkih po vrsti na sledeči način: Ljudožerec je všel — Korzijski pokončevalec sveta je dospel na Francosko obrežje — Tiger se bliža — pošast je prenočila v Grenoblu — tiran je dospel v Lyon — pravijo, da so videli usurpatorja v obližji Pariza — Bonaparte koraka proti glavnemu mestu, kamor pa ne pride — Napoleon je dospel v Fontainebleau — cesar se prikaže jutri pred našimi nasipi — in na zadnje: Njegovo Veličanstvo cesar Napoleon I je slavil 21. marca v sredi svojih zvestih podložnikov slovesen uhod v Tuilerije.

Trgovina.

Borzna poročila dne 9. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.40 239.85, Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.10 — 95.35, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.70—99.90, ogrska, krona renta K 97.80—98.—, italijanska renta K 101.— 101.50 kreditne akcije K 638.50 — 640.50 državne železnice K 638.50 — 640.50, Lombardi K 79.— 81.—, Lloydove akcije K 640.—645.—, Srečke: Tisa K 324.—328.—, Kredit K 465.— do 475.—, Bodenredit 1880 K 298.—308.—, Bodenredit 1889 K 290.—298.—, Turške K 130 do 131.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	predvečeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.30	100.25
" " v srebru	100.30	100.25
Avstrijska renta v zlatu	119.05	118.95
" " v kronah 4%	99.60	99.70
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.25	91.05
Ogrska renta v zlatu 4%	118.05	117.95
" " v kronah 4%	97.90	97.80
" " renta 3 1/2%	89.15	89.15
Akcije nacionalne banke	1605.—	1606.—
Kreditne akcije	641.—	639.75
London, 10 Lstr.	239.40	239.42 1/2
100 državnih mark	117.35	117.22 1/2
20 mark	23.45	23.46
20 frankov	19.06	19.07
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesarski cekini	11.32	11.34

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 96.60, 5% italijanska renta 102.20, španski exterior 81.95 akcije otomanske banke 573.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 82.35 menjice na London 251.05, avstrijska zlata renta 99.80 ogrska 4% zlata renta 100.25, Länderbank — turške srečke 122.75, parizka banka 11.—, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 12.85. Slabotna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 1/2 1/16 Lombardi 3 1/2 srebro 25 1/16, španska renta 81 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 2 1/8, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke —. Bolj živa.

Tržna poročila 9. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj od 7.87 do 7.88 za oktober 7.96 do 7.96. Rž za oktober 6.53 do 6.60. Oves za maj K 5.25 do 5.25, za oktober K 5.54 do 5.55. Koruza za maj K 4.98 do 5.15, za julij 5.14 do 5.15.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mrtvo. — Prodaja 22.000 met. stot., za 2 in pol st. znižanja. Druga žita in rž za 5 stot. znižanja. Vreme: dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 39.75 frk, za sept. 40.75.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za maj 32 1/2, za september 33 1/2, za dec. 34 1/2, za marec 34 1/2, vzdržano. Kava Rio navadna loco 31—33, navadna realna 34—36, navadna dobra 32—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 18.05, za julij 18.25, za sept. 18.50, za oktober 18.35, za dec. 18.40, za marec 18.60; trdno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz rope surov 8 1/2 1/16 Sh Java 8.9— Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do — marec-avg. 66.50 do 68.—. Concessé in Melispil promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodočo dobavo, vzdržano, 5 stotnik znižanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za junij 15.—, za julij-avgust 14.65, za september-december 14.65 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.15, za junij 21.20, za julij-avgust 20.85, za september-december 20.45 (mirno). — Moka za tekoči mesec 27.85, za junij 28.15, za julij-avg. 28.20, za september-december 27.60 (mirno). — Krepino olje za tekoči mesec 44.75, za junij 45.—, za julij-avg. 45.75, za sept.-december 47.50 (trdno). — Špirit za tekoči mesec 39.50, za junij 39.75, za julij-avg. 39.50, za sept.-december 35.50 (mirno). — Sladkor surov 88° usn nov 23 1/4—23 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 25.87 1/2, za junij 27.12 1/2 (mirno), za julij-avgust 27.50, za okt.-jan. 28.50, rafiniran 57 1/4—58.— Vreme: oblačno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batti nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instrovan cenik brezplačno in franco

TOVARNA POHIŠTVA
Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1.

po zelo nizkih cenah.

Kavarna ROSSI
ulica S. Giovanni št. 16.
Telefon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

Užgani znak na zamašku

v varstvo

proti

ponarejanju

MATTONIJA

GIESSHÜBLER

Sauerbrunn.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke

po meri in njsjogudnejših cenah. V

prodajalnici ima tudi zalogo perila

za delavski stan po izvenredno

nizkih cenah. Izbor boljših in

navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-

pravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

se prodaja v Trstu po sledečih to-

bakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.

STANIČ, ul. Molin piccolo 8.

LAVRENCIČ, trg pred vojašnico.

MAJČEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora).

MARTINI, trg Belvedere.

KERSTEN, ul. Stadion 1.

PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega

trga).

BUBNIČ, ul. Sette fontane 12.

BEVK, trg Barriera vecchia.

KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).

BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).

Na državnem kolodvoru.

se prodaja v Trstu po sledečih to-

bakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.

STANIČ, ul. Molin piccolo 8.

LAVRENCIČ, trg pred vojašnico.

MAJČEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora).

MARTINI, trg Belvedere.

KERSTEN, ul. Stadion 1.

PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega

trga).

Gostilna „SECESSION“

Ulica Rossetti št. 6.

Danes, v soboto dne 23. aprila in vsak dan
VELIK KONCERT
TRŽASKEGA ORKESTRA
pod vodstvom gospoda F. Majcena
Svoboden vstop
Začetek ob 7:30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih
ob 5:30 uri popoldne.
Vsako nedeljo in praznik **Matinée**
od 10:30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški prostori so popolnoma prenovljeni.
STEINFELDSKO PIVO po 32 nvč.
izvrstna

VINA

Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 — Opolo 44.
Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.
Mrzle jedi po 12 in 16 nvč., pečenka s prikubo 36
nvč., kosila po 24 nvč., teletina in piške pečene ali
cvrte po 36 nvč., porcija, volovska pečenka po 24 nvč.,
gulaš 14 nvč., vampi 12 nvč.
Točna postrežba. Zmerne cene.
Za obilen obisk se priporoča udana
Marija Butkovič, lastnica.

Naznanilo.

Kapelnik H. O. Vogrič
se naseli s 15. majem t. l.
stalno v Trstu.

Slavna glasbena in pevka društva v Trstu in
okolici kakor tudi sasebniki ki čelo pouka v
petju, glasovirju blagovole pošlati določne po-
nudbe na upravo lista »EDINOST«.

4 pare čevljev za 5 K

Vsled nskupa ogromne množine obu-
vala in neke konkurzne mase prodajam le
nekoliko časa po umazani ceni 1 par moških in
1 par ženskih črnih čevljev za vezati z moč-
no nabitim podlatom, nadalje 1 par moških
in 1 par ženskih moderaih čevljev. Vsi ti 4
pári so najnovejše mode, močni, gorki in pr-
pravni za zimo ter **veljajo le 4 krone.**
Pošila le proti predplačilu ali povzetju A.
GELB. KRAKOV 40/3 — Za naročbo za-
dostuje dolgoletno stopalo. Zamena dovoljena ali
drugar nazaj ako ne bi ugnjalo.

Zaloga

izvoznomarčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčehkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne **Bratov Reininghaus**
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga **Mattonijeve Giesshübler**
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah

pri
ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
testenine po jako nizkik cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

Zaloga obuvala. **M. MADRIZ** Zaloga obuvala.
Piazza Nuova št. 1. — TRST — Via delle Poste št. 3.
— TRST —
- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

Kleparska delavnica

VALENTIN LUZAR

TRST - Ulica Belvedere št. 24 - TRST
priporoča svoje kleparske izdelke
za stavbe in gblanterijo.

Posebnost: žlebovi od pocinjenega kositra.

Svojim cenjenim rojakom, posebno pa stavbinskim mojstrom
se toplo priporoča.

Cene zmerne.

Postrežba točna.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carin-
skega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd. orož, e. kr. finančne
straže v Trstu, Kopru in Polju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za-
logo raznovrstnega obuvala
za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših
voščilo (biks) **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

Za razvijanje rašče lasij

služi t'sokrat preišušeno in povsod priporočljivo
sre stvo

„Lovacrin“

kateraga je sestavlil po mnogem proučevanju nek
amerikanski zdravnik in ki so priznali mnogi pro-
fesorji in zdravniki ter sanitetne oblasti.

Svari se pred kupovanjem potom sleparske
reklame hvaljene pomade za glavo in lasi itd.
„Lovacrin“ zadržuje izpadanje lasij, luske, pleše,
pravočasno osišenje, kakor tudi vsabo bolezen v
lasek ter vzdržuje lasi pri odraslih in otrokih.

„Lovacrin“ je po izreku množestvinih zdrav-
nikov edino pravo sredstvo za raščo
lasij, povspetuje raščo lasij na glavi in bradi na
čudovit način in tudi na plešah ter podeli pred-
časno osivelim lasem svojo naravno barvo.

Cena veliki steklenici „Lovacrina“, ki za-
došča za več mesecev K 5.—, 3 steklenice K 12.—,
6 steklenice K 20.—. Pošiljanje se vrši po povzetju
ali predplačilu po evropski zalogi M. Feith,
Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45. Vdobja se tudi
v mirodilnicah, parfumerijah in lekarnah.

Nekaj p'ustovoljnih pizna nj:

Rad Vam potrdim izvrsten uspeh „Lovacrina“
Isti je do sedaj gotovo najboljša voda za lasi, ki
je jako prijetna in mila. Moji klienti ga priporo-
čajo v svojih krogih. Med. dr. L. Margulies.

„Lovacrin“ovo vodo za raščo lasij sem v
primerem slučaju priporočil ter potrujem, da se
je pokazal uspeh že po nekaterih tednih. Anti-
septično delovanje na koži glave je bilo v tem
slučaju gotovo. Med. dr. Szentcs Béla.

S poslanim mi „Lovacrinom“ sem v 4 slu-
čajih zadržal predčasno oplesenje odnoso izpada
nje lasij ter ga bodem v moji praksi vedno rad
priporočal. Med. dr. Josip Karos.

Sem sovražnik zahvalnih pisem in spričeval,
toda sedaj delam izjemo ter Vam potrdim, da
„Lovacrin“ resnično dobro deluje in ga bodem
rad priporočal. Med. dr. Edvard Piekarski.

Škropilnice
proti
peronosperi
inženirja Živic-a in drugih sestav
se dobivajo po navadnih cenah pri
ŽIVIC i Dgi v Trstu
nasproti kavarne Fabris na trgu vojašnice,
pa tudi vse druge stroje za kme-
tjstvo ter pumpe itd.
Cene se radovoljno naznanja.

Novi ilustrovani katalogi se
pošiljajo na deželo franco.

Izvrsten okus kave doželite s primernim
Hydrove žitne kave
POKUSITE SI! Vsetrak pripravljeno
Paketa 5 kg. dostopni s K. Č. n. pravico.
„DOMACI PRIJATELU“
vsega odličnega zdravila za vsakega mesarja.
Hydrove tovarna žitne kave „Proga-VIII“

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5

— Telefon št. 216. —

Najboljša obuvala se vdobiva po ug dntih cenah v

čevljarnici Julij-a Romanelli Trst, Corso št. 12.

rumeno obuvala za vezati za moške od gld.	3.30
črno	3.10
sivo	2.60

Nizko obuvala vsake vrste za ženske od gl. 1.—. Specijaliteti: obuvala za otroke.

Podpirjo tedružba Cirila in Metoda!

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Otvoritev vrta je bilo včeraj.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Borba na narodila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do
dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.